

LarBones

Cria responsable de
Tenebrio molitor

La granja de tenebrios: cicle vital i font de proteïna

La vida secreta del Tenebrio — Descobrim com una larva es transforma en escarabat.

Etap

Educació primària · Cicle inicial (1r i 2n)

Durada

80-90 minuts

Modalitat

A l'aula o en un espai del centre; portem tot el material

Presentació

Criem escarabats de la farina (*Tenebrio molitor*) i portem la granja a l'aula: exemplars vius de totes les fases del cicle, el material per observar-los i una sessió de 80 a 90 minuts conduïda per nosaltres. A cicle inicial, l'alumnat posa el focus en el cicle vital de l'insecte, de què s'alimenta i quin paper té en l'ecosistema —incloent-hi la proteïna d'insecte com a aliment. Tocar els animals és sempre voluntari i es manipulen en safates individuals. Aquest dossier recull l'encaix de l'activitat amb el currículum d'educació primària (Decret 175/2022) per al cicle inicial.

Objectius d'aprenentatge

- Identificar les principals fases del cicle vital de *Tenebrio molitor*.
- Formular prediccions i contrastar-les mitjançant l'observació.
- Comparar el *Tenebrio molitor* amb altres insectes coneguts de l'entorn per identificar semblances i diferències.
- Manipular o observar els animals respectant unes pautes bàsiques de cura.

Repte del taller

Ens han portat uns animals que canvien molt al llarg de la seva vida. Podem descobrir com és la seva vida i què necessiten per viure?

Seqüència de l'activitat

1. 0-5 min — Benvinguda: qui som, què és una granja d'escarabats de la farina i què portem avui.
2. 5-20 min — Situem l'escarabat de la farina com a insecte: el seu cicle vital (ou, larva, pupa, adult) i de què s'alimenta, amb suport visual. El comparem amb altres insectes coneguts de l'entorn (formiga, papallona, marieta...) per veure què tenen en comú i en què es diferencien.
3. 20-35 min — Observació directa: animals vius de totes les fases en safates individuals. Cada infant tria com hi vol interaccionar.
4. 35-50 min — Microinvestigació «Quin aliment preferiran?»: mostrem diferents aliments que portem; cada grup prediu quin triaran els *Tenebrios*, els oferim tots alhora i observem quin prefereixen.
5. 50-60 min — Microinvestigació «Prefereixen la llum o la foscor?»: fem una predicció sobre si els *Tenebrios* aniran cap a una zona amb llum o cap a una zona fosca; oferim els dos espais alhora, observem on van i contrastem la predicció amb el resultat.

6. 60-75 min — Activitat de tancament: en grups, ordenem les targetes del cicle vital del Tenebrio (ou, larva, pupa, adult) i les relacionem amb targetes d'altres insectes en diferents moments del seu cicle, per veure semblances i diferències entre cicles.
7. 75-90 min — Posada en comú: què hem descobert, què ens ha sorprès, i comiat.

Materials i benestar animal

No cal tocar els animals per participar en l'activitat. Cada infant tria el seu nivell de contacte: observar, manipular amb un instrument, o tocar voluntàriament. Els animals es manipulen sempre en safates individuals.

Informació per organitzar la visita

- Grup: pensat per a un grup classe.
- Espai: una aula amb taules mòbils, per poder formar 4 o 5 nuclis on l'alumnat pugui seure al voltant amb el material.
- Cal un projector amb entrada HDMI.
- La resta del material el porta LarBones.

LarBones — Cria responsable de Tenebrio molitor
Els Hostalets de Pierola · Montmaneu
nosaltres@emaalquadrat.cat

Disseny curricular de Trama Educació. Activitat executada per LarBones.

Annex — encaix curricular

Aquest dossier es basa en el Decret 175/2022 d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. Aquest annex recull el text normatiu complet, per a qui vulgui justificar l'activitat en la seva programació.

Competències i criteris d'avaluació

Competència 5

Analitzar les característiques de diferents elements o sistemes del medi natural, social i cultural, identificant-ne l'organització i les propietats i establint-hi relacions, per reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural i emprendre accions per a un ús responsable, la seva conservació i la millora.

Criteris d'avaluació — Cicle inicial (1r i 2n)

Criteri 5.1 — Reconèixer les característiques, propietats i l'organització dels elements del medi natural, social i cultural a través de metodologies d'indagació, i utilitzar les eines i els processos adequats de manera pautada.

Criteri 5.2 — Reconèixer connexions directes entre diferents elements del medi natural, social i cultural.

Competència 2

Plantejar-se preguntes sobre el món, aplicant les formes de raonament i els mètodes del pensament científic, per interpretar, respondre i predir els fets i fenòmens del medi natural, social i cultural i per prendre decisions creatives i decidir actuacions ètiques i socialment sostenibles.

Criteris d'avaluació — Cicle inicial (1r i 2n)

Criteri 2.1 — Demostrar curiositat, formulant-se preguntes i fent prediccions possibles per conèixer objectes, fets i fenòmens.

Criteri 2.3 — Planificar experiments amb ajuda, usant tècniques d'indagació, i fer servir instruments simples de forma segura per registrar les observacions i les dades per respondre la pregunta plantejada.

Criteri 2.5 — Comunicar el resultat de les investigacions realitzades de manera oral, corporal i gràfica, explicant el procés seguit amb l'ajuda d'un guió.

Sabers

Cultura científica

- Selecció de les tècniques d'indagació adequades a les necessitats de la investigació: observació, formulació de preguntes i prediccions, planificació i realització d'experiments, cerca d'informació, mesura, cerca de patrons, comunicació...

- Utilització d'instruments i dispositius apropiats per a l'observació i la mesura, d'acord amb les necessitats de les preguntes, problemes i investigacions plantejades.
- Construcció i ús del vocabulari científic relacionat amb les investigacions i temàtiques plantejades.
- Comprensió dels aspectes bàsics de les funcions vitals dels éssers vius des d'una perspectiva integrada —obtenció d'energia, relació amb l'entorn i perpetuació de l'espècie— per distingir-los dels objectes inerts.
- Producció i identificació dels nutrients, l'aigua i l'aire com les substàncies imprescindibles per a la vida.
- Anàlisi de les adaptacions dels éssers vius a l'hàbitat per classificar-los segons les característiques observables.
- Valoració de les relacions entre els éssers humans, els animals i les plantes per aplicar normes de cura i respecte als éssers vius i a l'entorn en què viuen.

Identificadors

Competències: MED.CE5 · MED.CE2

Criteris: MED.CE5.1.CI · MED.CE5.2.CI · MED.CE2.1.CI · MED.CE2.3.CI · MED.CE2.5.CI

Sabers: MED.SAB.CI.CIE.01 · MED.SAB.CI.CIE.02 · MED.SAB.CI.CIE.03 · MED.SAB.CI.CIE.06 · MED.SAB.CI.CIE.07 · MED.SAB.CI.CIE.08 · MED.SAB.CI.CIE.09